

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete,
nauke, kulture i sporta

STANDARD ZANIMANJA

ZDRAVSTVENI TEHNIČAR/ ZDRAVSTVENA TEHNIČARKA ZA RAD U USTANOVAMA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	6
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI.....	8
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	14
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	15
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	16
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	16
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	17
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE	18
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA	19
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	21
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	23
5.	REFERENTNI PODACI.....	24

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: ZDRAVSTVENI TEHNIČAR/ ZDRAVSTVENA TEHNIČARKA ZA RAD U USTANOVAMA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

NIVO: IV1

OPIS ZANIMANJA:

Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite, vrši prijem pacijenta u odgovarajuću ustanovu primarne zdravstvene zaštite. Izvodi medicinske intervencije nakon pregleda pacijenata, po nalogu ljekara, ovjeravajući medicinsku dokumentaciju. Asistira nadležnoj medicinskoj sestri prilikom izvođenja medicinskih intervencija u kući pacijenta, zakazuje medicinske preglede i prepisivanje terapije u institucijama primarne zdravstvene zaštite vodeći računa o normama i opterećenosti ljekara. Izvodi hitnu medicinsku pomoć kod hitnih stanja na terenu, u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć i u njegovim organizacionim jedinicama.

KOMPETENCIJE

Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Planira aktivnosti za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Organizuje sopstveni rad za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Priprema resurse i radno mjesto za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Vrši ličnu pripremu za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Vrši prijem pacijenata u ustanovu primarne zdravstvene zaštite
- Izvodi medicinske intervencije nakon pregleda po nalogu ljekara u ustanovama primarne zdravstvene zaštite
- Vrši ovjeravanje medicinske dokumentacije u ustanovama primarne zdravstvene zaštite
- Asistira nadležnoj medicinskoj sestri prilikom izvođenja medicinskih intervencija u kući pacijenta
- Izvodi hitnu medicinsku pomoć na terenu, u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć i njegovim organizacionim jedinicama
- Obavlja završne poslove nakon izvođenja primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Vodi medicinsku dokumentaciju u okviru svojih nadležnosti
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta svoga rada
- Vrši osnovno održavanje opreme, pribora, instrumenata i materijala za rad
- Komunicira sa nadređenima, saradnicima i poslovnim partnerima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Komunicira sa pacijentima i njihovim porodicama, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu na radu
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu zdravlja i okoline

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje aktivnosti za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata - Organizacija sopstvenog rada za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa i radnog mjesta za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata - Lična priprema za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Prijem pacijenata u ustanovu primarne zdravstvene zaštite - Izvođenje medicinskih intervencija nakon pregleda po nalogu ljekara u ustanovi primarne zdravstvene zaštite - Ovjeravanje medicinske dokumentacije u ustanovi primarne zdravstvene zaštite - Asistiranje nadležnoj medicinskoj sestri prilikom izvođenja medicinskih intervencija u kući pacijenta - Izvođenje hitne medicinske pomoći na terenu, u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć i njegovim organizacionim jedinicama - Obavljanje završnih poslova nakon izvođenja primarne zdravstvene zaštite pacijenata
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje medicinske dokumentacije u okviru svojih nadležnosti
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovodenje postupaka za kontrolu kvaliteta svoga rada
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovno održavanje opreme, pribora, instrumenata i materijala za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacija sa saradnicima i poslovnim partnerima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije - Komunikacija sa pacijentima i njihovim porodicama, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovodenje postupaka i mjera za zaštitu na radu - Sprovodenje postupaka i mjera za zaštitu zdravlja i okoline

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje aktivnosti za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Pregleda dnevni raspored zakazanih **medicinskih intervencija** primarne zdravstvene zaštite pacijenata u cilju njihove realizacije
Medicinske intervencije: priprema medicinskog materijala, aplikacija terapije, aksitiranje pri pregledu ljekaru, previjanje rana, obrada opekoština, skidanje konaca i dr.
- Analizira raspoloživa **medicinska sredstva, aparate i instrumente** za izvođenje zdravstvene zaštite pacijenata
Medicinska sredstva, aparati i instrumenti: EKG, Defibrilator, aparat za mjerjenje pritiska, pulsni oksimetar, sterilne gaze, zavoji, sterilne igle, špricevi, sistemi za infuziju, dezinfekcionalna sredstva, spinalna daska, udlage za imobilizaciju i dr.
- Planira sopstveni rad, u skladu sa rasporedom zakazanih intervencija primarne zdravstvene zaštite
- Analizira mogućnost zakazivanja novih termina, na osnovu trenutnih zahtjeva pacijenata, u skladu sa zdravstvenim stanjem pacijenta, normama i opterećenošću ljekara

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada za izvođenje intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Medicinske intervencije
- Medicinska sredstva, aparati i instrumenti za izvođenje intervencija primarne zdravstvene zaštite
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.1.2. Ključni posao: Organizacija sopstvenog rada za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Planira aktivnosti za izvođenje medicinskih intervencija, u cilju uspješne organizacije sopstvenog rada
- Procjenjuje vrijeme trajanja intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata u okviru svoje nadležnosti
- Organizuje raspored korišćenja **medicinskih sredstava, aparata i instrumenata** potrebnih za realizaciju intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Medicinska sredstva, aparati i instrumenti: EKG, Defibrilator, aparat za mjerjenje pritiska, pulsni oksimetar, sterilne gaze, zavoji, sterilne igle, špricevi, sistemi za infuziju, dezinfekciona sredstva, spinalna daska, udlage za imobilizaciju i dr.

- Organizuje sprovođenje mjera dezinfekcije osoblja i radnih površina prije i nakon izvođenja intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada za izvođenje intrevencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Medicinska sredstva, aparati i instrumenti za izvođenje intrevencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Mjere dezinfekcije

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa i radnog mjesta za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Provjetrava radne prostorije u cilju stvaranja odgovarajućih mikroklimatskih uslova
- Prilagođava adekvatnu temperaturu radne prostorije, u cilju obezbeđivanja odgovarajućih uslova rada
- Sprovodi ličnu higijenu i dezinfekciju **medicinske opreme za rad** prije i nakon izvođenja intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata, u zavisnosti od ustanove u kojoj radi, pomoći **sredstava za higijenu i dezinfekciju**

Medicinska oprema za rad: kolica za terapiju, kolica za prevoj, sto za pregled bolesnika, kolica za transport bolesnika i dr.

Sredstva za higijenu i dezinfekciju: tečni sapun, asepsol, etil-alkohol 70%, monorapid, cidex, preparati hlora, jod i dr.

- Vrši dezinfekciju i/ili sterilizaciju odgovarajućih **medicinskih sredstava, aparata i instrumenata** za potrebe izvođenja intervencija primarne zdravstvene zaštite

Medicinska sredstva, aparati i instrumenti: EKG, Defibrilator, aparat za mjerjenje pritiska, pulsni oksimetar, sterilne gaze, zavoji, sterilne igle, špricevi, sistemi za infuziju, dezinfekciona sredstva, spinalna daska, udlage za imobilizaciju, intravenska kanila, urinarni kateter, urinarna kesa, nazogastrična sonda, sredstvo za punkciju i drenažu i dr.

- Vrši provjeru ispravnosti kiseoničnog mjestra
- Vrši pripremu radnih površina i **lične zaštite za rad** za izvođenje intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata, u cilju obezbeđivanja higijenskih uslova rada

Lična zaštita za rad: mantil, uniforme, kape, klonpe, higijenske rukavice, zaštitne maske, naočare, viziri i dr.

- Prilagođava adekvatno osvjetljenje, u skladu sa potrebama izvođenja primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema radnog mjesta za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Dezinfekcija i sterilizacija
- Priprema medicinskih sredstava, aparata i instrumenata za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Lična zaštita za rad

3.2.2. Ključni posao: Lična priprema za izvođenje primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Nosi propisanu radnu uniformu, u skladu sa kodeksom oblačenja u struci i vrste ustanove u kojoj radi
- Usklađuje **estetski i higijenski izgled**, u skladu sa profesionalnim izgledom zdravstvenog radnika
  - Estetski i higijenski izgled:** čista i uredno vezana kosa, uredno podrezani/ kratki nokti i brada, čista odjeća, odlaganje nakita sa tijela i mobilnog telefona i dr.
- Vrši pranje i dezinfekciju ruku prije i nakon izvođenja intervencija primarne zdravstvene zaštite
- Navlači zaštitne rukavice, prije izvođenja intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Profesionalni izgled i oblačenje zdravstvenog radnika
- Mjere dezinfekcije

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Prijem pacijenata u ustanovu primarne zdravstvene zaštite

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Uzima potrebne **podatke** o pacijentu, evidentirajući ih u odgovarajućoj formi u cilju vođenja medicinske dokumentacije, uvida u zdravstveno stanje pacijenta, zakazivanja termina za ljekarski pregled i izvođenja odgovarajuće **medicinske intervencije u ustanovi primarne zdravstvene zaštite**

Podaci: lični podaci o pacijentu, razlog dolaska u dom zdravlja (preventivni, kurativni pregled, propisivanje terapije, zakazivanje kućne posjete, administrativne procedure i dr.), izvještaji ljekara specijaliste, izvještaj o obavljenim procedurama i dr.

Medicinske intervencije: aplikacija terapije, previjanje rana, obrada opekoština, skidanja konaca i dr.

Ustanove primarne zdravstvene zaštite: Domovi zdravlja i Zavod za hitnu medicinsku pomoć

- Vrši trijažu pacijenata dajući prednost **osjetljivim kategorijama, akutnim zdravstvenim tegobama i hitnim zdravstvenim stanjima** u zavisnosti od ustanove u kojoj je zapošljen

Osjetljive kategorije: djeca, trudnice, osobe sa invaliditetom i starije osobe

Akutne zdravstvene tegobe: povišena tjelesna temperatura i drugi znaci akutnih infekcija, poremećaji stanja svijesti, akutno bolno stanje, povrede i dr.

Hitna zdravstvena stanja: krvarenja, stanja poremećaja svijesti, gušenja, alergijske reakcije, febrilne konvulzije, povrede, akutna bolna stanja (bol u trbuhi, grudima, glavobolje), ujed insekta, trovanja i dr.

- Prima ljubazno pacijenta uz maksimalnu pažnju i očuvanje njegovog ličnog integriteta podstičući uzajamno povjerenje
- Upućuje pacijenta i pratinju u čekaonicu, gdje će biti prozvan i primljen u ljekarsku ambulantu u najkraćem roku, poštujući prioritete trijaže i obavještavajući nadležnog ljekara
- Vrši po potrebi prozivanje i pripremu pacijenta za ljekarski pregled u skladu sa procedurama organizacije rada u ustanovi u kojoj je zapošljen
- Vrši po potrebi **asistiranje** ljekaru u toku pregleda

Asistiranje: mjerjenje tjelesne visine i težine, tjelesne temperature, krvnog pritiska, ispunjavanje upitnika za preventivni pregled i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Trijaža pacijenata
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija u poslovanju
- Vođenje medicinske dokumentacije
- Poznavanje stranog jezika
- Asistiranje ljekaru u toku pregleda

3.3.2. Ključni posao: Izvođenje medicinskih intervencija nakon pregleda po nalogu ljekara u ustanovi primarne zdravstvene zaštite

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Vrši **pripremu sanitetskog materijala i terapije** potrebne za aplikaciju
Priprema sanitetskog materijala i terapije: provjera sadržaja i roka trajanja lijeka, upoređivanje doze lijeka sa nalogom ljekara, aspiriranje lijeka iz ampule sa špricem i iglom poštujući mjere dezinfekcije i sterilizacije i dr.
- Učestvuje u **apliciranju terapije** po nalogu ljekara, u skladu sa svojim nadležnostima i procedurama ustanove u kojoj je zapošljen
Apliciranje terapije: intravenski, intramuskularno, subkutano, putem inhalacije i dr.
- Vrši **obradu** i zbrinjavanje rane bez šivenja, po nalogu ljekara, u skladu sa svojim nadležnostima
Obrada: čišćenje, dreniranje, previjanje, skidanje konaca skalpelom i dr.
- Vrši snimanje EKG-a po nalogu ljekara
- Izvodi po potrebi kardiopulmunalnu reanimaciju pacijenta korišćenjem defibrilatora
- Asistira pri ispiranju ušiju po nalogu ljekara
- Učestvuje sa ljekarom u kućnim posjetama pacijentima, asistirajući u izvođenju pregleda i odgovarajućih **medicinskih intervencija**
Medicinske intervencije: priprema materijala, učestvovanje u apliciranju terapije po potrebi, asistiranje pri pregledu, primarna obrada rane, imobilizacija, postavljanje šancove kragne, zaustavljanje krvarenja i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema sanitetskog materijala i terapije
- Apliciranje terapije
- Obrada rana
- Snimanje EKG-a
- Izvođenje kardiopulmunalne reanimacije
- Upotreba defibrilatora
- Ispiranje ušiju
- Asistiranje pri pregledu ljekara

3.3.3. Ključni posao: Ovjeravanje medicinske dokumentacije u ustanovi primarne zdravstvene zaštite

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Ovjerava **medicinsku dokumentaciju, u ustanovama primarne zdravstvene zaštite**

Medicinska dokumentacija: uputi, recepti, potvrde, dozname, prepis medicinskog kartona i dr.

Ustanove primarne zdravstvene zaštite: Domovi zdravlja i Zavod za hitnu medicinsku pomoć

- Zakazuje po potrebi kontrolni pregled pacijenata, evidentirajući podatke u elektronski softver za rad sa pacijentima ili protokol
- Vrši pozivanje i zakazivanje pacijenata na preventivne preglede, telefonskim putem ili putem informaciono komunikacionih tehnologija
- Obavlja po potrebi komunikaciju sa pacijentima telefonskim putem u cilju davanja dodatnih informacija, zakazivanja novog termina i otkazivanja postojećeg

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Ovjeravanje medicinske dokumentacije
- Zakazivanje pregleda
- Upoznavanje pacijenata sa preventivnim pregledima i procedurama

3.3.4. Ključni posao: Asistiranje nadežnoj medicinskoj sestri prilikom izvođenja medicinskih intervencija u kući pacijenta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Uzima **podatke o pacijentu**, iz elektronskog zdravstvenog kartona ili telefonskim pozivom pacijenta u cilju odlaska u kućnu posjetu

Podaci o pacijentu: adresa stanovanja i broj telefona

- Priprema naophodan **medicinski materijal** i terapiju po nalogu ljekara

Medicinski materijal: sterilne gaze, instrumenti, zavoji, igle, špricevi; sistemi za infuziju, dezinfekciona sredstva i dr.

- Najavljuje dolazak u kućnu posjetu porodici, telefonskim putem
- Asistira medicinskoj sestri prilikom **apliciranja terapije**, obrade rane i uključivanja, po potrebi, antišok terapije

Apliciranje terapije: intravenski, intramuskularno, subkutano, putem inhalacije i dr.

- Izvodi kardiopulmunalnu reanimaciju po potrebi i procjeni medicinske sestre
- Poziva hitnu medicinsku pomoć u slučaju da dođe do alergijske reakcije prilikom apliciranja terapije, obrade rane, uključivanja anrišok terapije i izvođenja kardiopulmunalne reanimacije, po nalogu nadležne medicinske sestre
- Edukuje porodicu o promjeni položaja pacijenta u postelji i adekvatnom namještanju postelje

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Priprema medicinskog materijala
- Asistiranje pri apliciranju terapije i obradi rane
- Uključivanje antišok terapije
- Kardiopulmunalna reanimacija
- Edukacija porodice o njezi pacijenta
- Položaji bolesnika u postelji

3.3.5. Ključni posao: Izvođenje hitnih medicinskih intervencija na terenu, u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć i njegovim organizacionim jedinicama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Uzima **podatke o pacijentu**, iz elektronske evidencije o pacijentu ili telefonskim pozivom pacijenta u cilju odlaska u kućnu posjetu
  - Podaci o pacijentu:** adresa stanovanja i broj telefona
- Priprema naophodnu **medicinsku opremu i materijale**, terapiju i sredstva za pružanje hitne medicinske pomoći na terenu
  - Medicinska oprema:** EKG, defibrilator, spinalna daska, udlage za imobilizaciju, aparat za mjerjenje pritiska, pulsni oksimetredicinari i dr.
  - Medicinski materijal:** sterilne gaze, instrumenti, igle, zavoji i špricevi, sistemi za infuziju, dezinfekciona sredstva i dr.
- Najavljuje dolazak u kućnu posjetu porodici, u cilju pružanja hitne medicinske pomoći u okviru tima telefonskim putem
- Učestvuje u apliciranju terapije po nalogu ljekara, u okviru svojih nadležnosti i procedura ustanove u kojoj je zapošljen
- Uključuje kiseoničnu terapiju u skladu sa zdravstvenim stanjem pacijenta po nalogu ljekara
- Vrši **primarnu obradu rane**, imobilizaciju i/ili uključivanje antišok terapiju u skladu sa zdravstvenim stanjem pacijenta u po nalogu i u prisustvu ljekara

Primarna obrada rane: zaustavljanje krvarenja, čišćenje, dreniranje, izbor odgovarajućeg zavojnog materijala prema vrsti rane, previjanje i dr.

- Vrši po potrebi kardiopulmナルnu reanimaciju pacijenta koristeći defibrilator
- Učestvuje u transportu pacijenta do Urgentnog centra, prateći zdravstveno stanje pacijenta
- Vrši primopredaju pacijenta u Urgentni centar, po nalogu ljekara

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Priprema medicinskih sredstava, instrumenata i materijala
- Provjera ispravnosti instrumenata i aparata
- Apliciranje terapije i obrada rane
- Uključivanje antišok terapije
- Kardiopulmナルna reanimacija
- Praćenje zdravstvenog stanja pacijenata
- Primopredaja pacijenta u Urgentni centar

3.3.6. Ključni posao: Obavljanje završnih poslova nakon izvođenja primarne zdravstvene zaštite pacijenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Vrši dezinfekciju upotrebljenog pribora, materijala, sredstava i aparata
- Odlaže na odgovarajuća mjesta upotrebljena sredstva, pribor, materijale i aparate
- Vrši sakupljanje i odlaganje otpada na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Odvaja medicinski od nemedicinskog otpada
- Odvaja igle i skalpele u odgovarajuće žute kontejnere

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Mjere dezinfekcije
- Mjere za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje medicinske dokumentacije u okviru svojih nadležnosti

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Vodi evidenciju o zakazanim terminima pacijenata, u pisanoj ili elektronskoj formi na dnevnom i mjesecnom nivou
- Vodi evidenciju o posjetama pacijenata, pruženim uslugama, u pisanoj ili elektronskoj formi
- Vodi arhive i ostalu medicinsku dokumentaciju po standardima i važećim propisima nadležnog ministarstva
- Dostavlja izvještaj o izvršenim intervencijama
- Dostavlja kopiju priznanice u slučaju da pacijent učestvuje u plaćanju intervencija primarne zdravstvene zaštite

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije
- Način vođenja evidencije medicinske dokumentacije

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta svoga rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Izvršava poslove i radne zadatke, u skladu sa važećim pravilima i propisima iz oblasti zdravstva
- Koristi pravilno opremu, medicinska sredstva, aparate i instrumente, u skladu sa preporukama i uputstvima proizvođača
- Informiše se o inovacijama na tržištu, u cilju unapređenja kvaliteta svoga rada
- Vodi računa o normama i opterećenosti ljekara prilikom zakazivanja termina pregleda pacijenata
- Vodi računa o roku trajanja medicinskih materijala i medikamenata

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Normativi u zdravstvenoj djelatnosti
- Standardi, pravila i propisi u zdravstvenoj djelatnosti
- Inovacije na tržištu iz oblasti zdravstva

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje opreme, pribora, instrumenata i materijala za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Pravilno rukuje medicinskim materijalima, aparatima i instrumentima tokom rada
- Vrši redovno čišćenje medicinske opreme, sterilizaciju i/ili dezinfekciju instrumenata i materijala za rad, prije i nakon korišćenja, u skladu sa uputstvom proizvođača
- Vrši kontrolu ispravnosti medicinske opreme, materijala, aparata i instrumenata za rad, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Vrši prijavu kvara medicinske opreme, aparata i instrumenata za izvođenje usluga primerne zdravstvene zaštite,
- Vodi evidenciju o potrošnji medicinskih materijala i lijekova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Kontrola ispravnosti medicinske opreme, pribora i materijala za rad
- Način odlaganja medicinske opreme, pribora i materijala za rad
- Način korišćenja medicinske opreme, pribora i materijala za rad
- Način čuvanja medicinskog materijala za rad

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa nadređenima, saradnicima i poslovnim partnerima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju obezbjeđivanja potrebnih medicinskih materijala, aparata i instrumenata za obavljanje usluga primarne zdravstvene zaštite, koristeći stručnu terminologiju
- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima i nadređenima, u cilju planiranja rasporeda svog radnog vremena i korišćenja odmora
- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju prikupljanja detaljnih informacija o novoj opremi i priboru za rad, koristeći stručnu terminologiju na maternjem ili stranom jeziku
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima i poslovnim partnerima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Primjena stručne terminologije
- Pravila individualnog i timskog rada
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poznavanje stranog jezika

3.10.2. Ključni posao: Komunikacija sa pacijentima i njihovim porodicama, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Prima zahtjeve od pacijenata u cilju dogovora o pružanju usluga
- Obavlja komunikaciju sa pacijentima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije i etike
- Rješava nepredvidive situacije, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije i procedurom ustanove u kojoj radi

Nepredvidive situacije: otkazivanje termina, žalbe i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija i etika
- Stručna terminologija
- Pravila individualnog i timskog rada
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poznavanje stranog jezika

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Pravilno koristi opremu, instrumente i materijale za rad, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima proizvođača
- Primjenjuje higijensko-tehničke mjere zaštite prilikom izvođenja intervencija primarne zdravstvene zaštite pacijenata
- Koristi zaštitna sredstva i opremu prilikom rada, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Pruža prvu pomoć saradniku i/ili pacijentu u slučaju povrede, alergijskih reakcija, besvjesnih stanja u skladu sa procedurom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Mjere higijensko-tehničke zaštite za rad
- Zaštitna sredstva i oprema
- Pružanje prve pomoći

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu zdravlja i okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

- Sprovodi preventivne mjere za očuvanje sopstvenog zdravlja, zdravlja svojih saradnika i pacijenata
- Održava radni prostor čistim i urednim prije početka i nakon završenog posla
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način i u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Odlaže otpad na odgovarajući način i u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vrste oboljenja i povreda kao posljedica rada zdravstvenog radnika
- Značaj očuvanja životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Mjere dezinfekcije
- Procedure reciklažnog postupka i iskorišćenja hemijskog, metalnog, plastičnog, papirnog i drugog otpadnog materijala

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita Podsektor: Zdravstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	3256 Medicinski pomoćnici i 3258 Zdravstveni tehničari u vozilima hitne pomoći
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Tehničar za primarnu zdravstvenu zaštitu pacijenata može da radi u domovima zdravlja, Zavodu za hitnu medicinsku pomoći i njegovim organizacionim jedinicama. Radi uglavnom u zatvorenom prostoru, u čistoj sredini, u jednoj ili dvije smjene. Poslove uglavnom obavlja manuelno, stoeći, sjedeci i saginjući se tokom rada, u zavisnosti od vrste posla. Zbog predugog stajanja, neadekvatnih položaja koje zauzima tokom radnog vremena, podizanja teških tereta, kao i stalnog kontakta sa pacijentima izložen je mišićno koštanim oboljenjima i zarazama. S toga se u cilju očuvanja zdravlja, organizacijom posla preporučuje adekvatan period pauza između medicinskih intervencija kod primarne zdravstvene zaštite, hitne pomoći i urgentnih procedura i obavezno korišćenje zaštite na radu.
Srodna zanimanja	Zdravstveni tehničar za rad u hospitalnim ustanovama, Zdravstveni tehničar za rad u predškolskim ustanovama i Zdravstveni tehničar za rad u ustanovama za gerijatriju i palijativnu njegu
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Zdravstveni tehničar/ Zdravstvena tehničarka za rad u ustanovama primarne zdravstvene zaštite

Kod dokumenta: SZ-090141-ZTPZZ

Datum usvajanja dokumenta: 23. mart 2022. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVI sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Dr Aldijana Zeković, specijalista porodične medicine, izabrani doktor za odrasle, JZU Dom zdravlja Podgorica
2. Dr Danijela Knežević, doktor medicine, ljekar na specijalizaciji, JZU Opšta bolnica „Danilo I“, Cetinje
3. Kristina Tomović, magistar zdravstvene njege i terapije, glavna sestra, JZU Dom zdravlja, Podgorica
4. Damir Peličić, master zdravstvene njege, doktorand medicinskih nauka, saradnik za edukativnu i istraživačku djelatnost u zdravstvenoj njezi, Centar za nauku, KCCG i saradnik u nastavi UCG, Medicinski fakultet, Podgorica
5. Ivana Popović, visoka strukovna medicinska sestra, glavna sestra KCCG, Klinički centar Crne Gore, Podgorica
6. Veselinka Todorović, visoka strukovna medicinska sestra, glavna sestra Instituta za bolesti djece KCCG, Institut za bolesti djece KCCG, Podgorica
7. Danijela Vujović, visoka strukovna medicinska sestra, glavna sestra Odjeljenja dječje gastroenterologije, Institut za bolesti djece KCCG, Podgorica
8. Vasvija Luković, viša medicinska sestra, glavna medicinska sestra, JU „Dom starih Grabovac“, Risan
9. Vesna Zlajić, diplomirana medicinska sestra, medicinska sestra, JU „Dom starih Grabovac“, Risan
10. Ljiljana Đurović, pedijatrijska sestra, glavna sestra, JPU „Đina Vrbica“, Podgorica
11. Gordana Žugić, specijalista zdravstvene njege, medicinska sestra, JPU „Đina Vrbica“, Podgorica
12. Nada Rondović, strukovni magistar medicinska sestra, predsjednica Nacionalnog udruženja medicinskih sestara i babica, Nacionalno udruženje medicinskih sestara i babica Crne Gore, Podgorica
13. Ljiljana Vujisić, diplomirani pravnik, načelnik direkcije za regulisane profesije, Ministarstvo zdravlja
14. Dr sc. med. Kristina Radoman, diplomirani ekonomista menadžmenta u zdravstvu i diplomirana medicinska sestra, saradnik u nastavi, UCG, Medicinski fakultet Podgorica i direktorica, JU Stručna medicinska škola, Podgorica
15. Ljiljana Pajović, magistar zdravstvene njege, nastavnik, JU Stručna medicinska škola, Podgorica

Koordinator:

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje